

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Στο προοίμιο επιδιώκεται

- 1 η **εύνοια**
- 2 η **πρόσεξις**
- 3 η **ευμάθεια**

Την προσοχή επιτυγχάνει ο Μαντίθεος κυρίως :

α) με την έκφραση ευγνωμοσύνης (σχήμα παράδοξον) που απευθύνει προς τους κατηγορούς του, στοιχείο πρωτότυπο αλλά και μέσο εντυπωσιασμού που συνάμα αποτελεί και έμμεσο τρόπο για να τους μειώσει.

β) με την έκφραση αυτοπεποίθησης. Ξαφνιάζει και προΐδεάζει υπέρ του

γ) με την έκφραση των δημοκρατικών του φρονημάτων και την ένδειξη σεβασμού στη διαδικασία της δοκιμασίας.

Συνάμα στα ίδια χωρία με την τεχνική της ηθοποιίας επιτυγχάνει την εύνοια καθώς έμμεσα παρουσιάζει:

α) τους κατηγορούς ως κακόβουλους, αναξιόπιστους και ψεύτες.

β) τους δικαστές ικανούς κριτές που εμπιστεύεται και αξιόλογο το θεσμό της δοκιμασίας

Ιδιαίτερα εύστοχη είναι η χρήση των ρημάτων **ἀξιῶ και δέομαι** καθώς το πρώτο , το απαιτητικό, ουσιαστικά αναφέρεται στην άρση οποιασδήποτε χάρης του κατηγορουμένου γι' αυτό και δεν ενοχλεί το ακροατήριο. Το δεύτερο παρακλητικό αφορά τη δικαίωση του κατηγορουμένου και την ανάληψη του αξιώματος που διεκδικεί.

γ) τον εαυτό του βέβαιο για την αθωότητα του, με αυτοπεποίθηση και σεβασμό στους νόμους και τις αρχές όχι μόνο στην πολιτική αλλά και στην προσωπική του ζωή

Την ευμάθεια πετυχαίνει στους δύο τελευταίους στίχους όπου παρουσιάζει το κατηγορητήριο. Συνάμα έχει προλάβει να διατυπώσει το, κατά υποκειμενική του άποψη , κίνητρο κατηγορίας, τις προϋποθέσεις για την εκλογή του, το αποτέλεσμα της δίκης.

Το ύφος του ομιλητή είναι απλό και σαφές , ευκολονόητο και προσιτό και λειτουργεί και αυτό θετικά ως προς την εξασφάλιση της εύνοιας των δικαστών αφού, όπως ξέρουμε το δικαστήριο απαρτίζονταν από απλούς πολίτες. Ακόμη έχει στοιχεία προφορικότητας στη διατύπωση και τη σύνταξη προκειμένου να προσαρμοστεί στις συνθήκες εκφώνησής του.

Μέσα από το προοίμιο, όπως και από τον υπόλοιπο λόγο γνωρίζουμε χαρακτηριστικά της εποχής. Βλέπουμε λοιπόν το σεβασμό στη δημοκρατία που και ο ίδιος ο θεσμός της δοκιμασίας επισημαίνει όπως άλλωστε και η λειτουργία της βουλής ως πολιτικό και δικαστικό όργανο .

Ωστόσο , όπως τουλάχιστον διαφαίνεται από το κείμενο δεν έλειπαν και οι καιροσκοπικές πρακτικές και η συκοφαντία με πολιτικές ή και προσωπικές σκοπιμότητες.

Επιπλέον βλέπουμε ότι ιδιωτικός και δημόσιος βίος είχαν κοινή συνισταμένη και για να συμμετάσχει κάποιος στα πολιτικά αξιώματα δεν αρκούσε μόνο ο έντιμος δημόσιος βίος αλλά και ο ιδιωτικός.

ΟΜΟΡΡΙΖΑ **Σύννοια και οίδα** <συνείδηση, συνειδητός, είδος, ειδικός, ιδέα , ιστορία, ωσειδής, ειδωολάτρης , ιδεαλιστής,

μετέχω, ἔχω < μετοχή, ένοχος, προσοχή, προσεκτικός, έξη, σχέση σχέδιο σχολή, συνεχής, συνέχεια, εχεμύθεια, εξής σχεδόν σχεδιάζω, σχολάζω σχόλιο σχολή

κατηγορῶ <κατήγορος, αγορά, αγοραφοβία,

βουλή< βουλευτής, βούλευμα, βουλευτικός, βουλευτήριο, συμβουλευτικός,

λοιπός< (λείπω) διάλειμμα, λειψός, λιποθυμώ, ελλιπής, λιποτάκτης, λοίσθιος(στη φράση πνέει τα λοίσθια)

ἀηδῶς < αηδία, αηδιαστικός

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΟΙΜΙΟΥ

Στο προοίμιο υπάρχουν τέσσερις βασικοί υποθετικοί συλλογισμοί/επιχειρήματα που προβάλλονται από το Μαντίθεο προκειμένου να υποστηρίξει την αθώοτητά του. Να τους εντοπίσετε στα παρακάτω αποσπάσματα που σας δίνονται και να τους αναδιατυπώσετε προσθέτοντας το λογικό συμπέρασμα που προκύπτει στην περίπτωση που δεν διατυπώνεται.

1. Εἰ μὴ συνήδη καταστήναι.

2. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ ἠγήσεσθαι.

3. ἀξιῶ δέ ... τούτους δὲ ἠγεῖσθαι χείρους εἶναι.

πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον πολιτείας.: Ποιο εἶναι βάσει του χωρίου το κατηγορητήριο εἰς βάρος του Μαντίθεου;

ΗΘΟΠΟΙΙΑ

Να εντοπίσετε με ποιες λέξεις ή φράσεις ο Μαντίθεος επιτίθεται στο ήθος των αντιπάλων προκειμένου να τους μειώσει ηθικά:

Να εντοπίσετε με ποιες λέξεις ή οι φράσεις ο Μαντίθεος επικαλείται και προβάλλει ήθος του προκειμένου να κερδίσει την εύνοια των δικαστών:

Να εντοπίσετε με ποιες λέξεις ή οι φράσεις ο Μαντίθεος κολακεύει τους δικαστές προκειμένου να κερδίσει την εύνοια τους:

ΠΑΘΟΠΟΙΑ

«κακῶς ἐμὲ ποιεῖν,», «πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον», «τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις» «δέομαι ἐμὲ δοκιμάζειν» «τούτους χείρους ἡγεῖσθαι εἶναι»

Ποια συναισθήματα διεγείρει ο ομιλητής στις ψυχές των ακροατών σ' αυτά τα χωρία και τι πετυχαίνει;

Πρόσεξις - εύνοια ευμάθεια

Ο λόγος ξεκινάει με ένα σχήμα λόγου «**σχήμα παράδοξον**». Σε τι αποσκοπεί;

«**ἀξιῶ**», «**δέομαι**» : Να σχολιάσετε τη χρήση των ρημάτων και να πείτε πως συντελούν στην πρόκληση της προσοχής των δικαστών.

Σε ποιά άλλα σημεία και με ποιους τρόπους επιτυγχάνεται η πρόσεξις;

Πώς επιτυγχάνεται η εύνοια ;

Σε ποιά κυρίως σημείο επιτυγχάνεται η ευμάθεια;

Ασκήσεις

Να εντοπίσετε και να συντάξετε τα απαρέμφατα των παραγράφων 1-2.

«Ο θεσμός της δοκιμασίας ήταν ένας θεσμός που στήριζε τη δημοκρατία .»

- Να αιτιολογήσετε την παραπάνω θέση. Ποιες αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος υπηρετούνται από τη διαδικασία της δοκιμασίας;